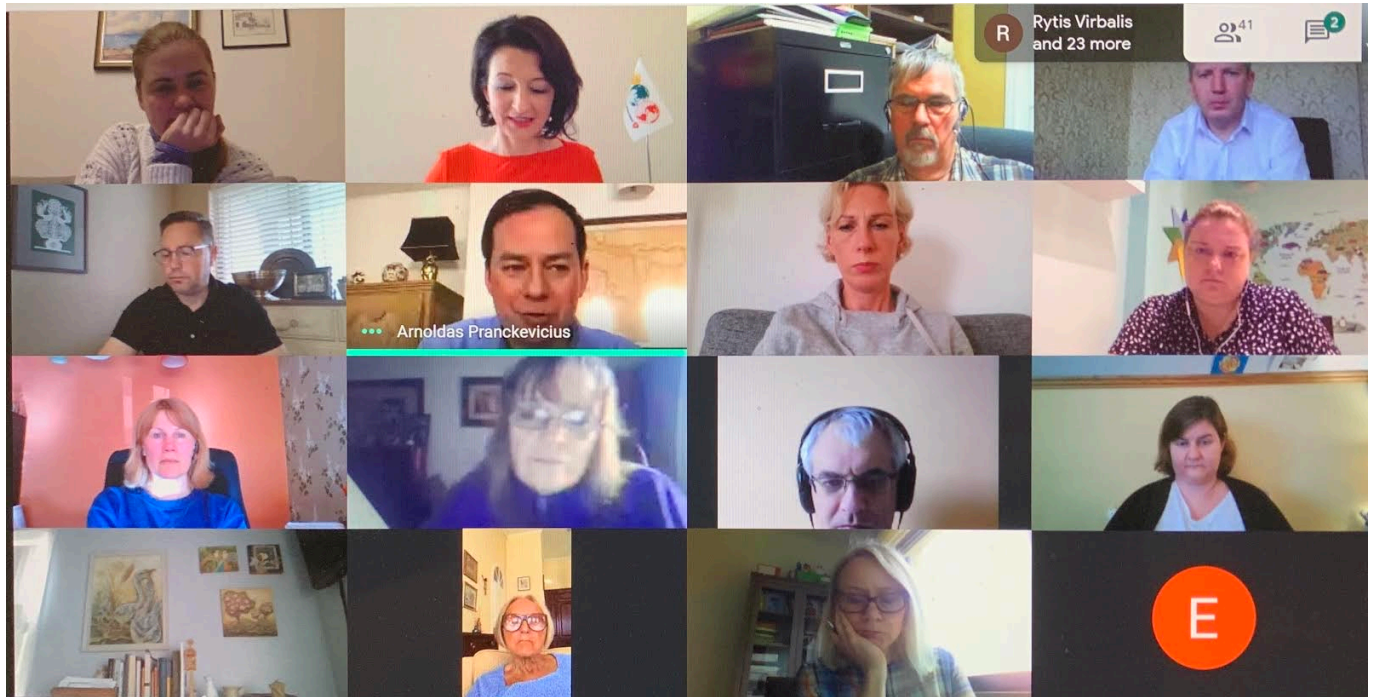

Pirmajame virtualiame pasaulio lietuvių diasporos susitikime - pilietybės išsaugojimo svarba, idėjos ir scenarijai Lietuvai

Gegužės 23 d. įvyko pirmasis nuotolinis pasaulio lietuvių bendruomenių pirmininkų, jų atstovų ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (toliau - PLB) valdybos susitikimas, kuriame dalyvavo užsienio lietuvių bendruomenių atstovai net iš 34 valstybių - Airijos, Argentinos, Australijos, Austrijos, Baltarusijos, Belgijos, Brazilijos, Estijos, Graikijos, Islandijos, Ispanijos, Italijos, JAV, JK, Kanados, Kipro, Kolumbijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Liuksemburgo, Naujosios Zelandijos, Norvegijos, Nyderlandų, Prancūzijos, Šri Lankos, Švedijos, Šveicarijos, Taivano, Turkijos, Ukrainos, Urugvajaus, Vengrijos ir Vokietijos. Taip pat prisijungė Lietuvos Respublikos Prezidento patarėja Skirmantė Straigienė, Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento vadovas Marijus Gudynas, Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje vadovas Arnoldas Pranckevičius.

Šio pirmojo globalaus susitikimo tikslas – aptarti, kokiomis aktualijomis užsienio lietuviai gyvena Covid-19 pandemijos metu, įvertinti globalios krizės poveikį lietuvių diasporai ir ateities vystymo(si) scenarijus bei idėjas Lietuvai remiantis diasporos patirtimi užsienyje.

„Šiandien susirinkome tam, kad, būdami vienos globalios –Lietuvos dalimi, pasidalintume realijomis ir suprastume, kokias problemas ir iššūkius galėtume spręsti kartu. Dėkojame visiems, kad ypač neramiu pasauliui ir lietuvių diasporai metu liekate budrūs ir ištikimi pilietiškumo, bendruomeniškumo idėjoms ir puoselėjate tautines vertybes, telkiatės teikdami savalaikę tarpusavio pagalbą. Plūstelėjusi savanorystės ir solidarumo banga įrodė, kokia sutelkta ir stipri yra užsienio lietuvių diaspora. Dabar, kai pasaulis ima atsitiesti ir žvelgti pirmyn, itin svarbu visiems drauge telktis įgyvendinant prasmingas idėjas Lietuvos labui“, – teigia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Dalia Henke.

LR Prezidento patarėja Skirmantė Straigienė Prezidento Gitano Nausėdos vardu pasveikino susitikimo dalyvius, padėjo užsienio lietuvių bendruomenėms už susitelkimą ir humanitarinę pagalbą tautiečiams pandemijos metu. Pasak p. S. Straigienės, LR Prezidentūra ir toliau yra pasirengusi glaudžiai bendradarbiauti su Pasaulio Lietuvių Bendruomene.

URM Užsienio lietuvių departamento vadovas Marijus Gudynas akcentavo, kad pandemijos metu lietuvių diaspora užsienyje ir Užsienio reikalų ministerija pademonstravo ypatingą susitelkimą.

„Dėl ypač glaudaus bendradarbiavimo Užsienio reikalų ministerijai pavyko sklandžiai ir profesionaliai organizuoti repatriacijos skrydžius iš pandemijos sukaustytų tolimų ir artimų pasaulio vietų. Įsitikinome, kad lietuviai pasaulyje yra pasirengę organizuoti tarpusavio pagalbą, o tai – pats tikriausias įrodymas, kad lietuvių diaspora gyva ir turi ateitį“, – teigia M. Gudynas.

Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje vadovas Arnoldas Pranckevičius apžvelgė Lietuvos situaciją pandemijos valdymo aspektu, pristatė ateities scenarijus, vertindamas pandemiją kaip galimybę plėtoti Žaliąją ir Skaitmeninę ekonomiką, dalintis gera praktika, rūpintis investicijų pritraukimu, socialinės atskirties mažinimu, šalies švietimo ir mokslo įstaigų tinklo plėtra ir skvarba.

Diasporos iššūkiai. Šiandiena ir ateitis

Pasak D. Henke, šiuo metu itin svarbu vienyti ateities globalioms iniciatyvoms, pasitelkiant tiek diasporos galimybes užsienyje, tiek valstybės valdymo pajėgas. Daugelis taip pat minėjo lūkestį, kad kuo greičiau atsidarytų sienos ir galėtų aplankyti namiškius Lietuvoje. Atsiskleidė, kad turime daug didesnę potencialą, negu buvo pasinaudota.

„Užsienio lietuvių bendruomenių lyderių pasisakymai atskleidė, kad esamos pandemijos kontekste, jie užsienyje pasigenda ne tik įprastų susitikimų, nes atšaukti visi renginiai, kai kur neveikia lituanistinės mokyklos, bet ir Lietuvos piliečiams palengvintų gyvenimą skaitmenizuotų konsulinių paslaugų teikimo (nuotoliniu būdu) paslaugos“, – pabrėžia D. Henke.

Susitikime akcentuota, kad dabar esminis iššūkis, su kuriuo susiduria tiek Lietuva, tiek šalies diaspora, – pandemijos sukeltos krizės ir jos ekonominių pasekmių valdymas. Tačiau taip pat aktualios lieka ir kitos temos, kurias turime visi drauge plėtoti ir ieškoti sprendimo būdų:

- 2020 m. rudenį vyksiantys LR Seimo rinkimai, kai pirmą kartą Lietuvos piliečiai, gyvenantys užsienyje, galės rinkti savo kandidatą į LR Seimą Pasaulio lietuviams skirtoje vienmandatėje apygardoje. Lietuvių diaspora turės unikalią galimybę dar kartą įrodyti savo pilietiškumą, tačiau aktyviam balsavimui turi būti pasirengta: užtikrintas sklandus ir savalaikis rinkimų organizavimas (didelį dėmesį skiriant registracijai jau birželio mėn.), informacijos sklaida. Visi turime dėti pastangas ir dar kartą siekti pilietiškumo pergalės.

- Gimimu įgytos pilietybės išsaugojimas. Šis klausimas lieka ne mažiau svarbus ir pandemijos metu, mat asmenys, ne(be)turintys Lietuvos pilietybės, negali laisvai atvykti Lietuvą užsidarius valstybės sienoms.
- Reemigracijos tikimybė ir šalies pasiruošimas. Susitikime akcentuota, jog pandemijos pasekmės, tikėtina, paskatins dalį Lietuvos piliečių grįžti į Lietuvą. Reikalingas savalaikis ir sistemingas pasiruošimas bei strateginė komunikacija.
- Lituanistinis švietimas užsienyje, kultūros ir tradicijų puoselėjimas. Akcentuota, jog pandemija pristabdė tiesioginę lituanistinių mokyklų užsienyje veiklą (kai kur – neribotam laikui), tad itin svarbu dėti bendras pastangas tęsti itin vertingą švietimo procesą, užtikrinti tinkamą finansavimą ir įgyvendinti modernius sprendimus.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė kviečia puoselėti pandemijos metu tiek užsienyje, tiek Lietuvoje įprasmintą tautiečių solidarumą, aktyviai remti savanorystę ir drauge stiprinti pasaulio lietuvių balsą valstybės gyvenime. Likime kartu.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos vardu

Dalia Henke

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė

Lieuvių bendruomenių aktualijos

Australijos Lietuvių Bendruomenės atstovė Eglė Garrick paminėjo, kad didžiausias bendruomenės rūpestis ir „skaudulys“ – ambasados nebuvimas, tai sukelia didelių nepatogumų lietuviams Australijoje. Daugelis bendruomenių atstovų minėjo aktyvią savitarpio pagalbą, vykdytą pandemijos piko metu, susitelkusias savanorių pajėgas, pasirengusias padėti tautiečiams pačiais įvairiausiais klausimais, nuo maisto pristatymo į namus iki apgyvendinimo, vertimo paslaugų suteikimo ir kt. Brazilijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas André Zizas pasakojo apie šios, vienos iš seniausių lietuvių bendruomenių renesansą ir pažymėjo Lietuvos pilietybės išsaugojimo svarbą. Argentinos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Miriam Griszka teigė, kad lietuvių kalbos mokymasis, kuris jų bendruomenėje yra vienas iš prioritetų, dabar vyksta nuotoliniu būdu.

Pasidžiaugta Estijos Lietuvių Bendruomenės 40-mečio jubiliejumi. Pasak Estijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkės Ritos Kuzminienės, Estijoje gyvenantys

piliečiai jau grįžta į įprastinį gyvenimo ritmą. Didelio palaikymo sulaukė Graikijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkės Viktorijos Gribinaitės-Naki pristatyta bendruomenės iniciatyva, kurią įgyvendindami lietuviai galės padėti lietuviams, gyvenantiems Graikijoje. Ispanijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Agneta Vansavičienė pasidžiaugė, kad ILB išgyvena tikrą kokybinį „renesansą“, o 2019 m. pabaigoje išrinkta nauja bendruomenės valdyba aktyviai dirba bendruomenės labui: atnaujinti bendruomenės įstatai, vykdoma efektyvi komunikacija, pandemijos metu sutelktas gausus savanorių būrys, puikiai bendradarbiaujama su ambasada ir Konsulatu šalyje, vykdoma lituanistinė veikla.

JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Arvydas Urbonavičius paminėjo, kad didieji planuoti bendruomenės renginiai šiemet neįvyks – nukeliami į ateitį, dalis renginių įgaus virtualią formą. Pasidžiaugta pasiteisusių, pandemijos pasekmėms švelninti sukurtu interneto puslapiu JAV, savanorių pajėgomis. Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Kazimieras Deksnys akcentavo, kad itin svarbus lieka pilietybės išsaugojimo klausimas, LR Seimo ir PLB komisijos veikla ateityje, informacijos, susijusios su LR Seimo rinkimais, savalaikė sklaida. Jungtinės Karalystės Lietuvių Bendruomenės atstovė Alvija Černiauskaitė, trumpai apžvelgusi situaciją šalyje ir bendruomenėje, paminėjo vykdytas ir tebevykdomas iniciatyvas, aktyvią bendruomeninę veiklą organizuojant repatriacinius skrydžius. Norvegijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Lina Baltrukonienė pasidžiaugė pandemijos atžvilgiu gera situacija šalyje, veikiančiomis mokyklomis. Optimistiškomis nuotaikomis ir lūkesčiais bendruomenėje pasidalino ir Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Emilija Pundziūtė-Gallois, kartu su Ukrainos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Dalia Makarova pasidžiaugta prasminga tarpusavio pagalbos iniciatyva, skirta vyresniojo amžiaus žmonėms šalyje.

Parengė Ispanijos LB vicepirmininkas Tomas Dinsmonas